

2019

Závěrečná správa

Plnenie koncepcií rozvoja vybraných štátnych podnikov v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Závěrečná správa

**Plnenie koncepcií rozvoja vybraných štátnych podnikov v zakladateľskej pôsobnosti
Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky**

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrik, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Bratislava október 2019

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	3
ZOZNAM TABULIEK.....	4
ZOZNAM GRAFOV.....	4
ZHRNUTIE	5
1 ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA.....	6
3.1 CHARAKTERISTIKA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV	6
3.2 KONCEPCIE ROZVOJA ŠTÁTNYCH PODNIKOV	7
3.3 HOSPODÁRENIE ŠTÁTNYCH PODNIKOV	8
3.4 NAKLADANIE S MAJETKOM ŠTÁTU V SPRÁVE ŠTÁTNYCH PODNIKOV.....	11
3.5 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE RIADENIA ŠTÁTNYCH PODNIKOV.....	12
3.6 PLNENIE OPATRENÍ PRIJATÝCH MPRV SR	12
ODPORÚČANIA	13
4 REAKCIE KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV	13
5 TÍM KONTROLÓROV	13
6 POSTUP NKÚ SR	13
ZÁVER	14
KONTAKT	14

ZOZNAM SKRATIEK

SKRATKA SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
Agroinštitút	Agroinštitút Nitra, štátny podnik, Nitra
Agrokomplex	Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra, štátny podnik (od 9. 1. 2017 zmena názvu na agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik), Nitra
AGRIS	Medzinárodný informačný systém pre poľnohospodárske vedy a technológiu
CEHZ	Centrálne evidencie hospodárskych zvierat
DPH	daň z pridanej hodnoty
FAO	Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo
Hydromeliorácie	Hydromeliorácie, štátny podnik, Bratislava
LESY SR	LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica
LPM Ulič	Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik, Ulič
MPRV SR, resp. ministerstvo, resp. zakladateľ	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NŽ Topoľčianky	Národný žrebčín "Topoľčianky" štátny podnik, Topoľčianky
OVS	obchodná verejná súťaž
Plemenárske služby	Plemenárske služby Slovenskej republiky, štátny podnik, Bratislava-Petržalka
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV SR	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
zákon o NKÚ SR	Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby	Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov

zákon o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat	Zákon č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
zákon o štátnom podniku	Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov
zákon o účtovníctve	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
zákon o verejnom obstarávaní	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Závodisko	Závodisko, š. p., Bratislava-Petržalka

ZOZNAM TABULIEK

Tab. č. 1 Prehľad o počte školiacich aktivít Agroiňtitútu a počte ich respondentov v rokoch 2016 až 2018	9
Tab. č. 2 Prehľad počtu riaditeľov od vzniku štátnych podnikov do 31. decembra 2018 a za kontrolované obdobie.....	12

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1 Vývoj výsledku hospodárenia v štátnych podnikoch rezortu MPRV SR	8
Graf č. 2 Porovnanie úrovne dotácií, ostatných výnosov a celkového výsledku hospodárenia NŽ Topoľčianky v rokoch 2011 - 2018	10
Graf č. 3 Porovnanie úrovne dotácií, ostatných výnosov a celkového výsledku hospodárenia Závodiska v rokoch 2009 - 2018.....	11

ZHRNUTIE

NKÚ SR pokračoval v posudzovaní efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti systému riadenia a správy štátom vlastných obchodných spoločností rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR kontrolou na ministerstve a v štátnych podnikoch Agroinštitút, Agrokomplex, NŽ Topoľčianky, Plemenárske služby a Závodisko.

V súlade so svojim charakterom realizujú rôznorodé komerčné aktivity s celoslovenskou pôsobnosťou, pričom najúspešnejšími sú veľtrhová a výstavnícka spoločnosť Agrokomplex a Plemenárske služby, ktoré zabezpečujú strategické služby v oblasti chovateľstva, šľachtenia, kontroly úžitkovosti a pod. Naopak, dlhodobý stratový Agroinštitút, ako rezortné vzdelávacie zariadenie, čelil nepriaznivým dôsledkom neexistujúcej koordinácie vzdelávania v rezorte.

Medziročne rastúce výnosy sú v prípade NŽ Topoľčianky a Závodiska výsledkom podpory zakladateľa prostredníctvom národných podpôr – dotácií a štátnej pomoci. Naopak, bez akejkoľvek podpory úspešne podniká Agrokomplex, avšak bez investovania do zveľaďovania majetku. V rámci uspokojovania verejnoprospešných záujmov zabezpečuje činnosť Slovenského poľnohospodárskeho múzea, čo kontrolóri najvyššej authority externej kontroly na Slovensku dávajú do pozornosti zvlášť pri očakávanej diskusii o transformácii právnej formy podniku. Plemenárske služby dosahujú priaznivé hospodárske výsledky najmä vďaka výnosom zo služieb poskytovaných chovateľom, zmlúv o poskytovaní služieb s ministerstvom a štátnej pomoci.

Kontrolou týchto subjektov a ich zakladateľa bolo v praxi **preukázané nedodržovanie opatrení**, ktoré prijalo ministerstvo po predchádzajúcej kontrole. Vo viacerých prípadoch zistili kontrolóri **pochybenia** v oblasti správy majetku štátu a nakladania s finančnými prostriedkami (napr. Agrokomplex, Závodisko), či v oblasti vedenia účtovníctva, zmluvných vzťahov (vo všetkých podnikoch). Ďalšie zlyhania boli identifikované v prípadoch uzatvárania zmlúv bez preukázania transparentného verejného obstarávania (Závodisko), absencie vnútornej predpisovej základne, vnútorného kontrolného systému a v ďalších oblastiach. Najväčší počet nedostatkov súvisiacich s nehospodárnym nakladaním s financiami a majetkom štátu zistili kontrolóri v roku 2019 v štátnom podniku Závodisko, ktorý paradoxne získava od zakladateľa už niekoľko rokov opakovane navyšované dotácie.

Kontrolný úrad poukazuje aj na **nedostatočné riadenie kontrolovaných podnikov a neefektívne nakladanie s verejnými financiami vďaka nedokončeným investičným projektom**. Príkladom je proces koncepcií rozvoja podniku, ktoré stanovujú kľúčové ciele – finančné ukazovatele, smerovanie investícií, či nakladanie s aktívami štátnej firmy. Ministerstvo tento kľúčový dokument neschvaľovalo vopred, pred začiatkom účtovného roka, ale v jeho priebehu, v niektorých prípadoch dokonca až v druhom polroku roka, na ktorý sa podľa zákona povinne vzťahovali. V praxi sa tento nedostatok najvýraznejšie prejavil napríklad množstvom rozpracovaných, no nerealizovaných investičných akcií (napr. Agrokomplex – rekonštrukcia pavilónov; Závodisko – rozostavaná polyfunkčná tribúna, investičné zámery rozvoja podniku), ktoré v konečnom dôsledku viedli k neefektívnemu vynaloženiu verejných prostriedkov a finančných prostriedkov podnikov.

NKÚ SR v tejto súvislosti **kriticky hodnotí starostlivosť zakladateľa podnikov o majetok** v správe štátnych podnikov, ktorá nie je na požadovanej úrovni. Svoje konštatovanie opiera aj o fakt, že zakladateľ už niekoľko rokov neposkytol podnikom finančné prostriedky na údržbu a modernizáciu stavieb a tento investičný dlh podnikov ďalej rastie. **Alarmujúci** je stav v NŽ Topoľčianky, **mimoriadna situácia** je však v chátrajúcej a nerekonštruovanej národnej kultúrnej pamiatke – kaštieľ **Malanta**. V tomto prípade NKÚ SR odporučil zakladateľovi bezodkladne iniciovať rokovania o možnostiach financovania s Ministerstvom financií SR, Ministerstvom kultúry SR a prípadne Nitrianskym samosprávnym krajom.

Napriek tomu, že **zakladateľ má v kontrolných orgánoch štátnych podnikov** (dozorných a kontrolných radách) **väčšinu** svojich zástupcov, **NKÚ SR nemôže konštatovať ich pozitívny vplyv** na správu, riadenie a kontrolu podnikov. Formálne schvaľovanie dokumentov predložených štátnymi podnikmi na sekciách ministerstva a príliš časté zmeny priorit v hospodárskych aktivitách podnikov ešte výraznejšie poukazujú na absenciu **strednodobého strategického plánovania** a riadenia zo strany rezortu, ktoré **NKÚ SR** vníma ako potrebné a **odporúča zaviesť** na zlepšenie stavu. Zároveň **považuje za kľúčový transparentný postup výberu a obsadzovania pozícií** manažérov a členov kontrolných orgánov štátnych podnikov. V tejto súvislosti poukazuje na prípady extrémne častých výmen vedenia podnikov v Agrokomplexe a Závodisku a ich dôsledky.

Na základe získaných výsledkov tak **NKÚ SR poukazuje na riziká** v úlohe ministerstva a manažmentu pri spravovaní štátnych podnikov. Na rýchlejšie zlepšenie stavu a posilnenie transparentného výkonu vlastníckych práv bude potrebné zmeniť platné právne normy, napríklad zákon o štátnom podniku, posilniť vnútorné kontrolné mechanizmy podnikov i ministerstva, ako aj upraviť pravidlá vyvodzovania osobnej zodpovednosti, či vynucovania plnenia povinností pri riadení a správe majetku štátu. Najvyššia autorita externej kontroly na Slovensku predložila konkrétne odporúčania na riešenie a zlepšenie situácie jednotlivým podnikom a ministerstvu, ako ich zakladateľovi.

Opätovne poukazuje na priestor na zlepšovanie a vnesenie väčšej transparentnosti do činnosti štátnych podnikov a ich možnej reštrukturalizácie nadväzne na ich zadané strategické ciele, resp. záujmy štátu.

Práve v tejto súvislosti **kladie Najvyšší kontrolný úrad SR otázku, prečo nebola doteraz zmenená právna forma týchto podnikov, napríklad na príspevkové, rozpočtové, či akciové spoločnosti**, ktoré majú okrem iného širšie možnosti zabezpečenia príjmov (formy podpory z európskych fondov) a dlhodobej udržateľnosti.

1 ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE

Účelom kontrolnej akcie bolo poukázať na hospodárenie s majetkom a majetkovými právami štátu v správe vybraných štátnych podnikov kapitoly MPRV SR, identifikovať príčiny stratového hospodárenia a finančných problémov štátnych podnikov, a zároveň odporúčaniami prispieť k zlepšeniu hospodárenia a fungovania štátnych podnikov.

Predmetom kontroly bola analýza vývoja štátnych podnikov, zhodnotenie ekonomických ukazovateľov, hospodárenia s majetkom a majetkovými právami v správe štátnych podnikov, vedenie účtovníctva a účtovné závierky, vnútorný kontrolný systém. Na MPRV SR bolo predmetom kontroly zhodnotenie plnenia opatrení, ktoré ministerstvo prijalo po kontrole vykonanej NKÚ SR v roku 2017.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a so štandardmi podľa základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI), ako kontrola súladu s prvkami kontroly výkonnosti v období od marca do polovice júla 2019.

NKÚ SR preveril MPRV SR a vybrané štátne podniky v jeho zakladateľskej pôsobnosti, konkrétne Agroinštitút, Agrokomplex, NŽ Topoľčianky, Plemenárske služby a Závodisko.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2016 až 2018 a súvisiace obdobia.

Hodnotiacimi kritériami boli najmä opatrenia MPRV SR prijaté v roku 2018 po kontrole NKÚ SR a právne normy – zákon o štátnom podniku, zákon o účtovníctve, zákon o verejnom obstarávaní.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 CHARAKTERISTIKA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR má v porovnaní slovenských rezortov (ministerstiev) vo svojej zakladateľskej pôsobnosti najväčší počet štátnych podnikov s majetkom štátu presahujúcim k 31. decembru 2018 miliardu eur. **Päť kontrolovaných štátnych podnikov**, ako samostatné podnikateľské subjekty, vykonáva v súlade so zákonom o štátnom podniku **rôznorodé komerčné aktivity s celoslovenskou pôsobnosťou, v prípade podnikov Agroinštitút, Agrokomplex, Plemenárske služby aj vo verejnoprospešnom záujme.**

NŽ Topoľčianky a Závodisko vznikli v roku 1993 po rozdelení štátneho podniku Podnik pre chov koní, š. p., Bratislava. Na základe novely zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby z roku 2006 nemôžu byť predmetom prevodu majetku štátu na iné osoby.

- **NŽ Topoľčianky** nadviazal na tradíciu chovu tradičných plemien koní, ktorá v Topoľčiankach siaha do roku 1921. Ako špecializované zariadenie na chov koní tradičných a športových plemien chová v súčasnosti v priemere 550 koní piatich plemien. Vede *Centrálnu evidenciu koní na Slovensku a plemenné knihy*. Ako jediná oprávnená inštitúcia vydáva potvrdenia o pôvode u všetkých uznaných plemien a zároveň zabezpečuje šľachtiteľský program. NŽ Topoľčianky zároveň obhospodaruje cca 700 ha poľnohospodárskej pôdy, prevažne ornej, ale aj lúky a pasienky. *Významnú časť jeho tržieb tvoria* výsledky poľnohospodárskej činnosti, najmä predaj produkcie rastlinnej výroby a živočíšnej výroby a predaj koní. V roku 2018 v podniku pracovalo v priemere 88 zamestnancov.

- **Závodisko** plní funkciu *dostihovej autority v SR* a na to nadväzujúce *zastúpenie Slovenska v medzinárodnom styku*. Popri organizovaní dostihových dní vedie plemenársku a zootecnickú dokumentáciu chovu plnokrvníka a klusáka v SR a zabezpečuje výkon gescie v chove týchto plemien u nás. Štátny podnik organizuje dostihy nielen v areáli Starý háj v Bratislave-Petržalke, ale aj na dostihových dráhach v NŽ Topoľčianky, v Senici a v Šuranoch. V roku 2018 zamestnával v priemere 21 pracovníkov.

Štátne podniky **Agroinštitút, Agrokomplex a Plemenárske služby** vznikli v roku 2008 transformáciou príspevkových organizácií rezortu. V zakladacích listinách im zakladateľ určil povinný predmet činnosti na uspokojovanie verejnoprospešných záujmov.

- **Agroinštitút** má plniť funkciu *rezortného vzdelávacieho zariadenia MPRV SR*, zabezpečovať úlohy vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce v oblasti získavania, spracovávania, uchovávaní a rozširovania vedecko-technických informácií z pôdohospodárstva. Zastrešuje dve unikátne pracoviská – *Národné stredisko AGRIS FAO a Depozitnú knižnicu FAO*, ktorých činnosť vyplýva z medzinárodnej spolupráce s FAO. Pre potreby rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zabezpečoval služby vyplývajúce z rámcových zmlúv uzatvorených so zakladateľom, ktoré v kontrolovanom období generovali cca 16 až 19 % z jeho celkových výnosov. V rámci komerčných činností prevládajú najmä školiace a poradenské činnosti, poskytovanie ubytovacích služieb a prenájom priestorov. V štátnom podniku pracovalo v roku 2018 v priemere 51 zamestnancov.

- **Agrokomplex** patrí k najvýznamnejším *veľtrhovým a výstavníckym spoločnostiam v SR* s vyše 40-ročnou tradíciou. Okrem podnikateľských činností vykonáva aj činnosti na uspokojovanie verejnoprospešných záujmov. Zabezpečuje napríklad činnosť Slovenského poľnohospodárskeho múzea, zameraného na spracovanie dejín poľnohospodárstva u nás, ako aj prevádzkovanie technickej pamiatky – Nitrianskej poľnej úzkorozchodnej železnice v areáli výstavniska. V správe podniku je aj národná kultúrna pamiatka s veľkým potenciálom využitia – kaštieľ Malanta. V Agrokomplexe pracovalo v roku 2018 v priemere 164 zamestnancov.

- **Plemenárske služby** poskytujú služby zamerané na oblasť výkonu kontroly úžitkovosti, bez ktorej nemôže byť realizovaný šľachtiteľský program, a genetického hodnotenia hospodárskych zvierat, označovanie, registráciu a vedenie CEHZ, vrátane registrácie presunov zvierat. Plnia tak predmet činnosti, ktorý vyplýva zo *zákona o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat*. V roku 2018 zamestnával podnik v priemere 161 zamestnancov.

3.2 KONCEPCIE ROZVOJA ŠTÁTNYCH PODNIKOV

Zákon o štátnom podniku definuje postavenie, právne pomery a povinnosti samostatnej právnickej osoby podnikajúcej s majetkom štátu – štátneho podniku, ako aj jeho zakladateľa. Ten popri polročnom a ročnom hodnotení hospodárenia má povinnosť schvaľovať aj koncepciu rozvoja podniku. V koncepcii podnik každoročne definuje plány výnosov a nákladov, vývoja aktív a zdrojov ich krytia, finančných tokov, úverového zaťaženia, nadobudnutia investícií, či predaja majetku a rozdelenia zisku. Zakladateľ sa jej pripomienkovaním a následne schválením priamo podieľa na strategickom smerovaní a riadení podniku napojeného na štátny rozpočet.

V rezorte MPRV SR vypracovali koncepcie rozvoja na príslušný kalendárny rok všetky kontrolované štátne podniky, okrem Agrokomplexu, ktorý si v rokoch 2016 a 2017 túto povinnosť nespĺnil.

Preverením jednotlivých dokumentov v roku 2019 bolo preukázané, že **postup vypracovania a schvaľovania koncepcií** v rezorte bol iba **formálnym procesom** na splnenie si zákonom určenej povinnosti a v praxi strácal reálny význam. Vo viacerých prípadoch kontrola potvrdila, že koncepcie rozvoja podnikov boli schválené až v druhom polroku roka, na ktorý boli určené. To znamená, že v období, kedy podniky mali predkladať správy o polročnom hospodárení aj s vyhodnotením ekonomických ukazovateľov, ktoré mali byť plnené nadväzne na koncepcie. Identifikované boli aj prípady, kedy zakladateľ schválil koncepcie, ktoré nespĺňali náležitosti podľa zákona o štátnom podniku.

V tejto súvislosti **NKÚ SR upozorňuje, že už po kontrole** vykonanej **v roku 2017 ministerstvo prijalo opatrenie**, na základe ktorého vypracovalo usmernenie zakladateľa k hospodáreniu štátnych podnikov aj v oblasti predkladania koncepcií rozvoja. **Kontrolou v roku 2019 bolo zistené**, že šesť štátnych podnikov z ôsmich predložilo koncepcie na rok 2019 zakladateľovi v určenom termíne – do 31. decembra 2018, dva štátne podniky až v januári 2019. Zakladateľ ich schválil v období od februára do júna 2019. **MPRV SR zároveň nezabezpečilo**, aby boli vypracované strednodobé stratégie rozvoja štátnych podnikov, ktoré by mali byť definované v záujme dlhodobu ekonomicky udržateľnej hospodárskej činnosti podnikov. Na tie by mali nadväzovať ročné koncepcie rozvoja štátnych podnikov, so stanovenými reálnymi cieľmi a prostriedkami na ich dosiahnutie.

NKÚ SR odporúča vypracovať a včas schvaľovať **konceptie rozvoja** štátnych podnikov s konkrétnymi cieľmi, ktoré majú na konci roka dosiahnuť a **uvádzať** **vyhodnotenie** plnenia, resp. nesplnenia vo výročných správach jednotlivých podnikov i rezortu.

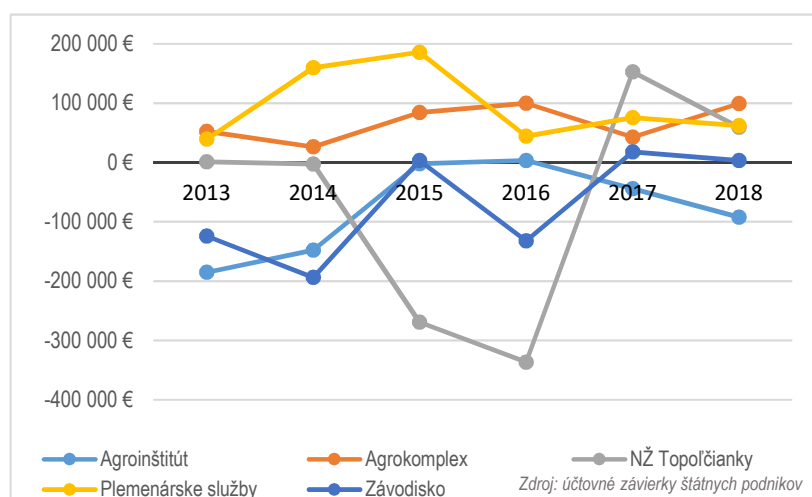
Ministerstvu odporúča v spolupráci s jednotlivými štátnymi podnikmi vypracovať strednodobé stratégie rozvoja podnikov, a to minimálne päťročných, čo môže pozitívne prispieť k ich rozvoju a stabilite.

Zároveň odporúča povinne prepojiť vyhodnocovanie koncepcií rozvoja s hodnotením strednodobých stratégií.

3.3 HOSPODÁRENIE ŠTÁTNYCH PODNIKOV

NKÚ SR hodnotil vývoj ekonomickej situácie v štátnych podnikoch prostredníctvom vybraných ekonomických ukazovateľov, napr. neobežný majetok, zásoby, pohľadávky, základné imanie, fondy, záväzky, rezervy, výsledok hospodárenia, náklady na hospodársku činnosť, výnosy z hospodárskej činnosti. Vývoj výsledku hospodárenia kontrolovaných štátnych podnikov za uplynulých šesť rokov je zobrazený v grafe č. 1. Dlhodobý zisk vykazujú dva podniky. Plemenárske služby, ktoré sú každoročným prijímateľom verejných prostriedkov prostredníctvom zmlúv s MPRV SR a štátnej pomoci a Agrokomplex, kde však v roku 2016 bol zisk založený na zaúčtovaní vyššieho odhadu poistného plnenia za požiar. V rokoch 2017 a 2018 dosiahli kladný výsledok hospodárenia aj vďaka dotáciám aj NŽ Topoľčianky a Závodisko.

Graf č. 1 Vývoj výsledku hospodárenia štátnych podnikov rezortu MPRV SR

V roku 2018 vykázali všetky podniky, s výnimkou Agrokomplexu medziročný pokles hospodárskeho výsledku. Kým Agrokomplex zvýšil medziročne zisk o 134 %, zisk Závodiska klesol o 83 %, zisk NŽ Topoľčianky o 61 % a Plemenárskych služieb o 18 %. Agroinštitút prehĺbil medziročne svoju stratu o 109 %.

Miera zadlženia je v porovnaní s podnikmi v slovenskom hospodárstve uspokojivá. Pohybuje sa od 2,99 % pri Agrokomplexe, cez približne 10,5 % pri Agroinštitúte a Plemenárskych službách, až po 25,42 % pri NŽ Topoľčianky a 38,9 % pri Závodisku.

Výnosy všetkých kontrolovaných subjektov sú tvorené tržbami z vlastnej činnosti, v prípade NŽ Topoľčianky, Závodiska a Plemenárskych služieb aj pravidelnými národnými podporami vo forme dotácií a štátnej pomoci. Výška dotácií závisí od rozhodnutia zakladateľa, pričom najvýraznejší nárast bol vykázaný v Závodisku.

Agroinštitút

Od svojho vzniku s výnimkou rokov 2010 a 2016 hospodáril so **záporným hospodárskym výsledkom**, pričom straty vysporiadaval **znižovaním kmeňového imania**. Jeho výška sa preto od vzniku štátneho podniku do 31. decembra 2018 znížila zo 4,3 mil. eur na 2,2 mil. eur.

V rokoch 2016 až 2018 vykázal **výrazný pokles celkových výnosov**, pričom ani v jednom roku **nedosiahol plánované hodnoty**, ktoré zakladateľ schválil v koncepciách rozvoja štátneho podniku. Na ich pokles mal vplyv celý rad faktorov, napríklad nižšie tržby za služby poskytnuté zakladateľovi na základe zmlúv, pokles tržieb za ubytovanie, pokles tržieb za vzdelávacie aktivity, neskoré vyhlásenie výziev v rámci PRV SR 2014 – 2020, ale aj absencia koordinácie vzdelávania v rezorte. Priamou konkurenciou mu boli aj príspevkové organizácie rezortu, regionálne komory a vzdelávacie agentúry.

Komerčné vzdelávacie aktivity, ktoré organizoval, sa každoročne **znižovali**. Pokles počtu respondentov, vzdelávajúcich sa v Agroinštitúte, potvrdzujú údaje v tabuľke č. 1. Ich počet v roku 2017 bol oproti roku 2016 o viac ako 14 % nižší, v roku 2018 poklesol o ďalších 12 %. Popri klesajúcich výnosoch pritom rástli celkové náklady podniku, z čoho na základe legislatívnych zmien predovšetkým osobné náklady.

Tabuľka č. 1: Prehľad o počte školiacich aktivít Agroinštitútu a počte ich respondentov v rokoch 2016 až 2018

Školiace aktivity a respondenti	2016	2017	2018
Počet vzdelávacích aktivít	153	199	127
Počet vzdelávaných respondentov	4 440	3 806	3 337
– z toho na základe zmlúv s MPRV SR	3 534	3 089	2 491

Zdroj: Agroinštitút

Agroinštitút plnil úlohy pre potreby rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na základe každoročne uzatváraných rámcových zmlúv s MPRV SR. Predmetom zmlúv bolo poskytovanie odborných služieb, prác, činností a aktivít s dohodnutou cenou zákazky, ktorej súčasťou bola DPH. Rámcové zmluvy neumožňovali štátnemu podniku tvorbu zisku, pričom kalkulácia nákladov obsahovala z prevažnej časti osobné náklady, ktoré po vyúčtovaní DPH boli pokryté výnosmi zo zmluvy len na 80 %.

Agrokomplex

Kmeňové imanie Agrokomplexu **vzrástlo od jeho vzniku** z 21,4 mil. eur na takmer 24 mil. eur k 31. decembru 2018. Okrem rokov 2010 až 2012 štátny podnik vykázal vždy kladný hospodársky výsledok.

Manažment podniku sa sústredil na dosahovanie **krátkodobých cieľov**, predovšetkým na dosiahnutie kladného výsledku hospodárenia, ktorý bol kritériom s rozhodujúcou váhou pre uznanie hmotnej stimulácie riaditeľa štátneho podniku. Agrokomplex dosiahol zisk v roku 2016 najmä z dôvodu **zaučtovania podstatne vyššieho odhadu poistného plnenia** za požiar Stredoslovenskej koliby do výnosov. Ak by bol zaučtoval odhad poistného plnenia vo výške škody vyčíslennej znalcom, výsledkom hospodárenia štátneho podniku by nebol zisk pred zdanením vo výške 75 849 eur, ale naopak strata – 62 166 eur. Zároveň v roku 2016 poklesol čistý obrat aj pridaná hodnota a náklady štátneho podniku vzrástli.

Časté striedanie riaditeľov malo **negatívne následky na hospodárenie podniku** aj v oblasti investícií. V roku 2016 Agrokomplex začal štyri investičné akcie, ktoré mali byť financované z investičného rozpočtu ministerstva v sume cca 21,4 mil. eur a z vlastných zdrojov (437 tis. eur). **Nedokončenými zostali tri investičné akcie** (vynaložené zdroje vo výške cca 330 tis. eur). **NKÚ SR vyhodnotil vynaložené finančné prostriedky na nedokončené investičné akcie ako neefektívne.**

ÚVO na základe podnetu MPRV SR vykonal v roku 2017 a 2019 kontroly a zistil, že Agrokomplex pri zadávaní zákaziek v rámci uvedených investičných akcií nepostupoval podľa zákona o verejnom obstarávaní. V roku 2019 uložil štátnemu podniku pokutu vo výške takmer 25 tis. eur. Agrokomplex mohol v lehote do 10 pracovných dní zaslať ÚVO súhlas k zisteným skutočnostiam, čím by sa pokuta znížila o 50 %. Súhlas však zaslal až šesť dní po lehote a nevyužil ani možnosť podať odvolanie.

Porušenie zákona o verejnom obstarávaní zistil aj NKÚ SR, a to pri zákazke realizovanej v roku 2019, keď štátny podnik rozdelil predmet verejného obstarávania na samostatné zákazky.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti mali negatívny dopad na hospodárenie štátneho podniku v príslušnom období.

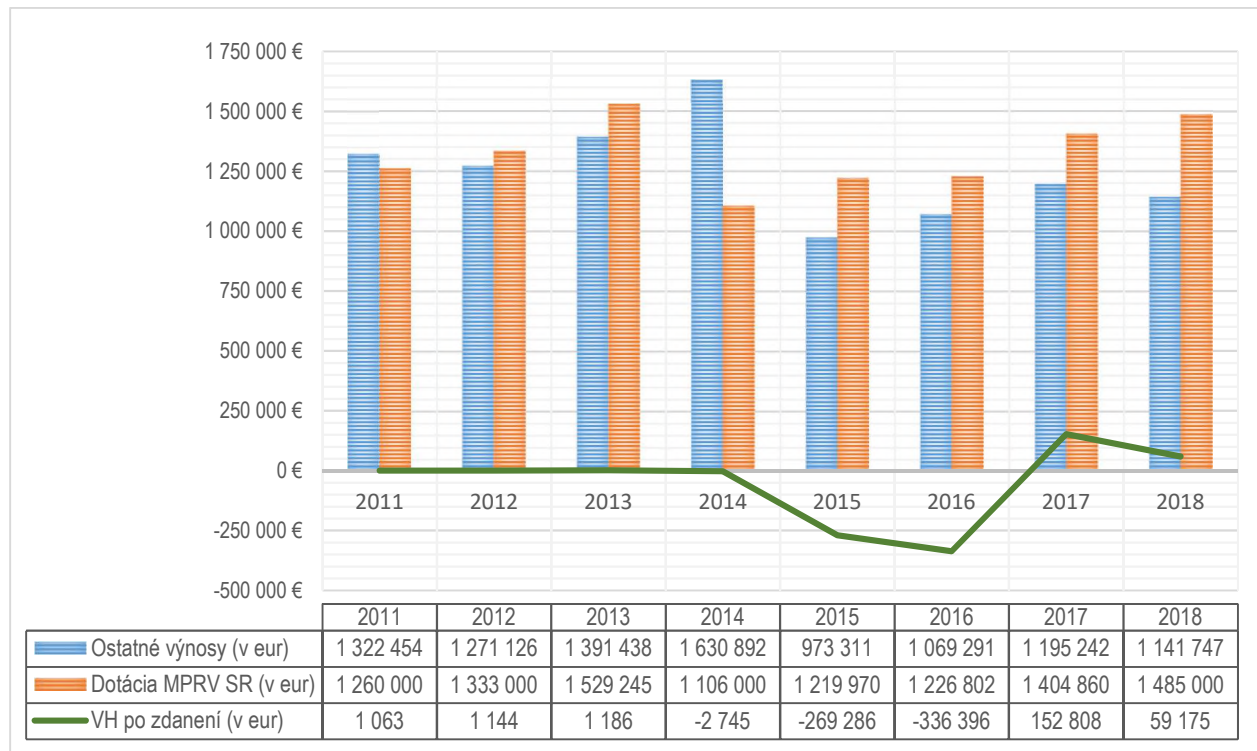
NŽ Topoľčianky

Kmeňové imanie štátneho podniku sa od jeho vzniku do roku 2009 navýšilo z cca 1,7 mil. eur na takmer 2,2 mil. eur a odvtedy je jeho výška nezmenená. NŽ Topoľčianky v prvých piatich rokoch poslednej dekády **hospodáril s miernym ziskom**, v rokoch 2015 a 2016 však **vykázal výrazné straty** (takmer 270 tis. eur a 336 tis. eur) a v rokoch 2017 a 2018 dosiahol **opäť zisk** (takmer 153 tis. eur a 59 tis. eur).

Zlepšenie hospodárskeho výsledku v roku 2017 súviselo najmä **s predajom prebytočného majetku**. Zisk v roku 2017 a 2018 dosiahol štátny podnik aj z dôvodu **navýšenia dotácií od zakladateľa**.

NŽ Topoľčianky nie je postavený na typickej komerčnej báze ako väčšina podnikateľských subjektov. **Z analýzy hospodárenia štátneho podniku vyplynulo, že napriek prijatým opatreniam** v oblasti úspory nákladov, vzhľadom na charakter, štruktúru výroby a poskytovaných služieb, NŽ Topoľčianky **nedokáže zabezpečiť dostatočný objem finančných prostriedkov z tržieb za vlastné výrobky a služby na krytie prevádzkových nákladov štátneho podniku**. Výsledok jeho hospodárenia je **plne závislý na výške dotácií**, ktoré mu poskytuje MPRV SR a taktiež PPA (priame platby a štátna pomoc). Uvedené skutočnosti dokumentujú údaje v grafe č. 2.

Graf č. 2 Porovnanie úrovne dotácií, ostatných výnosov a celkového výsledku hospodárenia NŽ Topoľčianky v r. 2011-2018

Zdroj: účtovné závierky NŽ Topoľčianky

Plemenárske služby

Kmeňové imanie Plemenárskych služieb pokleslo od ich vzniku z takmer 5,1 mil. eur na cca 4,3 mil. eur k 31. decembru 2018. **Okrem roku 2010 dosiahol štátny podnik vždy kladný hospodársky výsledok.** V kontrolovanom období zaznamenal mierny pokles zisku najmä z dôvodu zníženia hlavných tržieb za kontrolu úžitkovosti v dôsledku neustáleho znižovania stavov hospodárskych zvierat. Výnosy vykázané z kontroly úžitkovosti, predstavovali **cca 90 % z celkových výnosov** štátneho podniku.

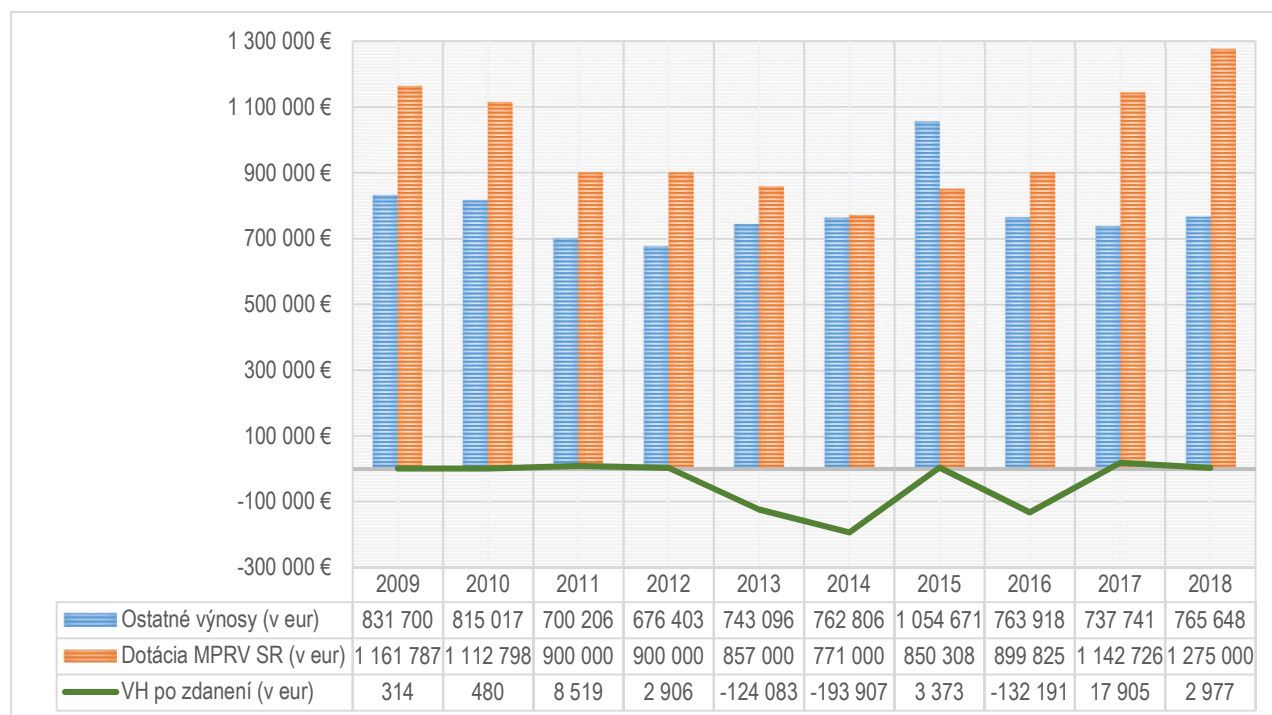
Plemenárske služby každoročne získavajú finančné prostriedky z kapitoly MPRV SR na základe uzatvorených zmlúv o poskytnutí služieb na vedenie CEHZ a na činnosti s ňou súvisiace. V kontrolovanom období MPRV SR štátnemu podniku na základe faktúr uhradilo celkom 1 385 tis. eur. Z kontroly vyplynulo, že ministerstvom poskytnuté finančné prostriedky **ne pokrývali celkové náklady** na vedenie CEHZ a štátny podnik ich dofinancoval z vlastných zdrojov.

Plemenárske služby zároveň boli každoročným prijímateľom štátnej pomoci, ktorá bola určená na kontrolu úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty zvierat. V rokoch 2016 až 2018 čerpali formou štátnej pomoci viac ako 3 270 tis. eur.

Závodisko

Kmeňové imanie Závodiska **vzrástlo** od jeho vzniku z takmer 1,3 mil. eur na cca 2,8 mil. eur k 31. decembru 2018. Výsledok hospodárenia štátneho podniku za posledných desať rokov zaznamenal **výkyvy**, zvlášť po poklese dotácií poskytnutých zakladateľom, čo dokumentujú údaje v grafe č. 3.

Graf č. 3 Porovnanie úrovne dotácií, ostatných výnosov a celkového výsledku hospodárenia Závodiska v r. 2011-2018

Zdroj: účtovné závierky Závodiska

Z uvedených údajov vyplýva, že **výsledok hospodárenia štátneho podniku bol v plnom rozsahu závislý od objemu poskytnutých dotácií**. Od roku 2015 klesali tržby z predaja služieb, najmä tržby z poskytovaných služieb v oblasti dostihovej prevádzky, zo stávkovej kancelárie a z reklamnej činnosti. V roku 2019 ku dňu ukončenia výkonu kontroly NKÚ SR ministerstvo poskytlo Závodisku 1,4 mil. eur, čo bol v porovnaní s rokom 2014 nárast o 629 tis. eur. V tejto súvislosti **NKÚ SR zistil, že neboli potvrdené pôvodné zámery zakladateľa** z roku 2016, aby štátny podnik na prevádzku, ale aj na svoj ďalší nevyhnutný rozvoj, využíval predovšetkým vlastné finančné prostriedky. Naopak, náklady na hospodársku činnosť štátneho podniku **rástli**, najmä osobné náklady, náklady na služby a spotrebu materiálu. Náklady na opravy a údržbu majetku **klesali** a vzhľadom na stav, v akom sa majetok štátu v správe štátneho podniku nachádzal, **boli nedostatočné**.

Tržby štátneho podniku sú **limitované predmetom jeho činnosti, ktorý je sezónneho charakteru**. Najvýznamnejšou zložkou tržieb v oblasti dostihovej prevádzky je zápisné a štartovné do dostihov.

Z výsledkov kontroly tiež vyplynulo, že napriek limitovaným finančným zdrojom štátneho podniku v niektorých prípadoch **Závodisko nepostupovalo v súlade so zákonom o štátnom podniku**, keď **nehospodárne vynaložilo** finančné prostriedky napríklad na finančný audit, služby personálneho poradenstva, galavečer Slovenského turfu, obstaranie dočasnej lávky k dočasnej bežkárскеj dráhe počas zimnej sezóny, ktorá nebola na tento účel vôbec využitá.

NKÚ SR zároveň zistil, že **riaditeľ Závodiska poskytol** v roku 2019 štátnemu podniku **bezúročnú finančnú pôžičku** 9 500 eur na základe zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi veriteľom a dlžníkom, pričom dlžník a veriteľ boli tie isté fyzické osoby. Takéto konanie dlžníka a veriteľa v jednej osobe bolo neobvyklé a neprípustné aj vzhľadom na to, že boli **dohodnuté úroky z omeškania**. Počas výkonu kontroly, na základe upozornenia NKÚ SR, štátny podnik po stanovenom termíne vrátil riaditeľovi pôžičku, pričom si riaditeľ neuplatnil úrok z omeškania.

3.4 NAKLADANIE S MAJETKOM ŠTÁTU V SPRÁVE ŠTÁTNYCH PODNIKOV

NKÚ SR kontrolou nakladania s majetkom štátu v správe štátnych podnikov zistil množstvo nedostatkov. Zároveň poukazuje, že napriek zákonom definovanej povinnosti správcu zveľaďovať štátny majetok, vo všetkých podnikoch bolo identifikované spoločné riziko, ktorým je výrazný investičný modernizačný dlh:

- **budova Agroinštitútu**, v ktorej poskytuje svoje služby, od kolaudácie v roku 1987 **nebola komplexne rekonštruovaná**. Agroinštitút vyčíslil investičný dlh na riešenie nutných opráv a investícií do budov na cca **1,2 mil. eur s DPH**. Napriek tomu, že o tomto nepriaznivom stave bol zakladateľ informovaný, neprijal opatrenia na jeho odstránenie.
- kontrola v **NŽ Topoľčianky** zahŕňala fyzickú obhliadku objektov, pri ktorej bol zdokumentovaný zlý technický stav niektorých objektov. Z výsledkov kontroly vyplynulo, že v kontrolovanom období štátny podnik investoval v rámci svojich možností iba do majetku, ktorý bol v havarijnom stave. **Zakladateľ poskytol štátnemu podniku finančné prostriedky na investície naposledy v roku 2009**.
- na výstavbu tribúny vyčerpalo **Závodisko** v rokoch 2009 až 2011 finančné prostriedky poskytnuté zakladateľom v celkovej sume 1 058 tis. eur. Za obdobie od februára 2012 do novembra 2016 štátny podnik **nepreukázal riešenie problémov** s dostavbou tribúny. V rokoch 2017 a 2018 za odborné posudky a právne služby súvisiace s tribúnou štátny podnik vynaložil vyše 49 tis. eur. Od apríla 2018, keď boli dodávateľom posudkov predložené návrhy a odporúčania, neboli začaté navrhované sanačné práce, vrátane prác na projektovej dokumentácii. Dodávateľ pritom upozorňoval na ich urýchlené a nevyhnutné začatie.
- **Závodisko** v roku 2017 obstaralo investičný zámer rozvoja areálu štátneho podniku. Jeho hlavným cieľom mala byť „**transformácia existujúcej právnej formy štátneho podniku na model štátnej akciovej spoločnosti**, prípadne na inú formu vyhovujúcu pre implementáciu projektového zámeru“. Za investičný zámer štátny podnik vynaložil 58,8 tis. eur, avšak ciele v ňom navrhnuté neboli ku koncu výkonu kontroly NKÚ SR rozpracované.
- zámer na predaj **národnej kultúrnej pamiatky – kaštieľ Malanta** schválilo MPRV SR ešte v roku 2014. V apríli 2015 dal Agrokomplex kaštieľ do nájmu, následne v novembri 2015 rozhodol o jeho prebytočnosti a v decembri vyhlásil OVS na jeho predaj. Zmluvu s víťazom OVS však neuzavrel, pretože ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v marci 2016 vzala späť žiadosť o udelenie výnimky na prevod vlastníctva majetku štátu podľa zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. **Od tohto obdobia využitie kaštieľa nebolo predmetom záujmu štátneho podniku a ani ministerstva**. Na správu kaštieľa vynaložil štátny podnik v kontrolovanom období takmer 135 tis. eur.
NKÚ SR v súvislosti so zrušeným predajom kaštieľa Malanta zistil, že v spoločnosti, ktorá mala kaštieľ v nájme, a v spoločnosti, ktorá vyhrala OVS na jeho kúpu, figuroval ten istý spoločník. Zároveň PPA uzatvorila s nájomcom v marci 2016 zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na jeho rekonštrukciu a modernizáciu. Po zrušení predaja nájomca kaštieľa požiadala o predčasné ukončenie nájmu. Po vyše roku – v júli 2017 – PPA uzatvorila dodatok k zmluve, ktorým zmenila jej podstatnú náležitosť, a to predmet rekonštrukcie na rekreačné zariadenie.

3.5 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE RIADENIA ŠTÁTNYCH PODNIKOV

NKÚ SR zistil v kontrolovanom období **časté zmeny vo funkcii riaditeľa** v Agrokomplexe a Závodisku, čo malo negatívny vplyv na kontinuitu riadenia a taktiež v nie malej miere hospodársku a finančnú situáciu a stabilitu štátnych podnikov.

Tabuľka č. 2: Prehľad počtu riaditeľov od vzniku štátnych podnikov do 31. decembra 2018 a za kontrolované obdobie

Obdobie	Agroinštitút (r. vzniku 2008)	Agrokomplex (r. vzniku 2008)	Plemenárske služby (r. vzniku 2008)	NŽ Topoľčianky (r. vzniku 1993)	Závodisko (r. vzniku 1993)
od vzniku podniku	4	13	7	2	10
za 2016 - 2018	1	7	3	1	7

Zdroj: vlastné

Výsledky kontroly ukázali, že každý z riaditeľov prezentoval vlastnú predstavu o rozvoji podniku na výberovom konaní, avšak vzhľadom na ich krátke pôsobenie neboli tieto predstavy realizované. **Negatívnym dôsledkom** častých zmien sú rozpracované investičné zámery a investičné akcie uvedené v tejto správe.

NKÚ SR **považuje za kľúčové**, aby na pozície manažérov a členov kontrolných orgánov štátnych podnikov boli uskutočňované **transparentné verejné výberové konania** so zverejňovanými informáciami o predchádzajúcom profesionálnom pôsobení a výsledkoch potenciálnych kandidátov.

3.6 PLNENIE OPATRENÍ PRIJATÝCH MPRV SR

Výkon zakladateľskej funkcie voči štátnym podnikom bol predmetom kontroly, ktorú NKÚ SR vykonal v roku 2017. Po jej realizácii, na základe zistení NKÚ SR, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR prijala 18 opatrení na odstránenie nedostatkov.

NKÚ SR preveril splnenie, resp. plnenie prijatých opatrení a skonštatoval, že šesť opatrení ministerstvo splnilo, deväť opatrení plnilo priebežne, jedno splnilo čiastočne, jedno nesplnilo a jedno nebolo vyhodnotených, pretože nenastala situácia na jeho plnenie.

V niektorých prípadoch kontrola zistila, že napriek splneniu prijatých opatrení – napríklad keď boli vypracované usmernenia a postupy pre zamestnancov ministerstva a štátne podniky a boli preukázateľne upozornení na ich dodržiavanie – **neboli opatrenia vo všetkých prípadoch dodržiavané.**

NKÚ SR upozorňuje ministerstvo, **že kompetencie a zodpovednosti jeho organizačných útvarov voči štátnym podnikom vykazujú znaky formalizmu.**

ODPORÚČANIA

Na riešenie zistených nedostatkov z kontroly vykonanej v roku 2019 NKÚ SR predložil MPRV SR a piatim štátnym podnikom celkom 42 odporúčaní. Odporúčania pre zakladateľa boli zamerané najmä na podporu výkonu zakladateľskej funkcie, dotačnú politiku, nakladanie s majetkom štátu (napríklad národná kultúrna pamiatka kaštieľ Malanta), oblasť účtovníctva a posilnenie kontrolných mechanizmov.

NKÚ SR odporúča vykonať legislatívnu úpravu zákona o štátnom podniku v oblasti výberového procesu do orgánov štátneho podniku, aby sa zabezpečil transparentný výber riaditeľov a členov dozorných rád s požadovanými odbornými znalosťami a skúsenosťami. Je potrebné posilniť kontrolné mechanizmy v štátnych podnikoch na uspokojovanie verejnoprospešných záujmov a určiť osobnú hmotnú zodpovednosť za plnenie povinností pri riadení a správe majetku štátu.

NKÚ SR zároveň upozorňuje na skutočnosť, že všeobecne záväzné právne predpisy neupravujú procesný postup nakladania s prebytočným nehnuteľným majetkom štátu v správe štátnych podnikov. V tejto súvislosti odporúča vykonať legislatívnu úpravu zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, aby boli zosúladené postupy pri predaji prebytočného nehnuteľného majetku štátu v správe štátnych podnikov s postupmi zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

4 REAKCIE KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV

Kontrolóri NKÚ SR počas výkonu kontroly aktívne komunikovali s kontrolovanými subjektmi o kontrolných zisteniach a odporúčaníach na zlepšenie existujúceho stavu. V protokoloch o výsledku kontroly uviedli celkovo 88 nedostatkov a 42 odporúčaní.

Kontrolované subjekty nevzniesli námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení.

Pri prerokovaní protokolov o výsledku kontroly NKÚ SR uložil štatutárnym orgánom kontrolovaných subjektov prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a v určenom termíne predložiť správu o ich plnení, resp. splnení.

Kontrolované subjekty doručili NKÚ SR celkom 75 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Dvomi subjektmi NKÚ SR vrátil opatrenia na doplnenie, vzhľadom na to, že neodstraňovali všetky kontrolou zistené nedostatky. Odporúčania, predložené NKÚ SR, vo väčšine prípadov kontrolované subjekty akceptovali formou prijatých opatrení. NKÚ SR bude plnenie opatrení, prijatých kontrolovanými subjektmi, sledovať a vyhodnocovať.

5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolnú akciu v šiestich kontrolovaných subjektoch vykonalo osem kontrolórov z expozitúry NKÚ SR v Nitre a deväť kontrolórov oddelenia životného prostredia a pôdohospodárstva z ústredia NKÚ SR. Vedúcimi kontrolných skupín boli skúsení zamestnanci s dlhoročnou odbornou praxou v NKÚ SR.

6 POSTUP NKÚ SR

NKÚ SR zašle záverečnú správu predsedovi vlády SR, predsedovi Výboru NR SR pre financie a rozpočet, predsedovi Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie, podpredsedníčke vlády SR a ministerke pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ministrom financií SR a ministrom hospodárstva SR.

NKÚ SR zašle oznámenia o kontrolných zisteniach v Agrokomplexe ÚVO a orgánom činným v trestnom konaní a oznámenie o kontrolných zisteniach v Závodisku Slovenskej komore audítov.

ZÁVER

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je zakladateľom ôsmich štátnych podnikov, ktorých aktuálna súhrnná zostatková hodnota majetku predstavuje 1,01 mld. eur. Ide o počtom najväčšiu skupinu rezortných podnikov v porovnaní s ostatnými ministerstvami. Väčšina z nich je príjmovo významne napojená na štátny rozpočet prostredníctvom systému národných podpôr (dotácie a štátna pomoc), ale aj zmlúv s rezortným zakladateľom.

V priebehu troch rokov posudzoval NKÚ SR postupne, v troch etapách, efektívnosť pôsobenia štátu ako vlastníka a hospodárenie týchto podnikov:

- v roku 2017 na ministerstve a v štátnom podniku Hydromeliorácie,
- v roku 2018 na ministerstve, v štátnych podnikoch LESY SR a LPM Ulič,
- v roku 2019 na ministerstve, v štátnych podnikoch Agroinštitút, Agrokomplex, NŽ Topoľčianky, Plemenárske služby a Závodisko.

NKÚ SR touto kontrolnou akciou ukončil kontroly vo všetkých štátnych podnikoch v pôsobnosti MPRV SR. V roku 2019 kontrolóri preverili systém riadenia piatich štátnych podnikov a plnenie opatrení prijatých MPRV SR v roku 2018. Kontrola preukázala formálny prístup zakladateľa voči podnikom a nedostatky v štátnych podnikoch, ktoré sú uvedené v protokoloch o výsledku kontroly.

NKÚ SR odporúča úpravu zákona o štátnom podniku a zmenu dotačnej politiky vo vzťahu k štátnym podnikom, a to aj z dôvodu, že všetky podniky vykazujú značný investičný dlh. Zároveň očakáva urýchlené otvorenie celospoločenskej diskusie o ďalšom smerovaní a opodstatnenosti niektorých štátnych podnikov, resp. o ich transformácii.

Ak sa chcú štátne podniky prispôbiť novým hospodárskym, finančným a ekonomickým podmienkam, je nevyhnutné z úrovne zakladateľa prehodnotiť ich doterajšiu organizačno-právnu formu a transformovať ich s cieľom efektívneho riadenia a optimalizácie podnikateľskej činnosti, ako aj diverzifikácie prostriedkov – zo štátneho rozpočtu, európskych fondov, či podnikateľskej činnosti.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava
☎ +421 2 501 14 911 ✉ info@nku.gov.sk

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
☎ +421 2 59 266 111 ✉ info@land.gov.sk

- Agroinštitút Nitra, štátny podnik,
Akademická 4, 949 01 Nitra
- agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik,
Výstavná 4, 949 01 Nitra
- Národný žrebčín "Topoľčianky" štátny podnik,
Parková 13, 951 93 Topoľčianky
- Plemenárske služby SR, štátny podnik,
Starohájska 29, 852 27 Bratislava-Petržalka
- Závodisko, š. p., Starohájska 29,
852 69 Bratislava

Záverečnú správu prerokoval Senát Najvyššieho kontrolného úradu SR pod vedením predsedu NKÚ Ing. Karola Mitrika dňa 16.10.2019